

TALHA APAK

Yeminli Mali Müşavir (YMM)
talha.apak@paradergi.com.tr

Ekonomik ve siyasi nedenlerle, ortalama her üç yılda bir vergi affı kanunları çıkarılıyor. Bu durum vergisini düzenli ödeyen mükelleflerin tepkisine yol açıyor. Ayrıca, vergi ödeme motivasyonunu olumsuz yönde etkiliyor...

Vergi aflarının zararı da var

1927 yılından bugüne kadar 36 defa vergi affı veya yapılandırma düzenlemesi gerçekleştirilmiş. Bu da, yaklaşık üç yılda bir vergi affının gündeme geldiğini gösteriyor. Bu düzenlemelerin arka planında ise, ekonomik sorunlar ve siyasi nedenler bulunuyor. Geçen yıl çıkarılan 6736 sayılı “Vergi Affı ve Yeniden Yapılandırma” Kanunu gereği taksitleri daha sona ermeden, üzerinden henüz bir yıl geçmeden bu defa 7020 sayılı yeni bir “Vergi Affı ve Yeniden Yapılandırma” Kanunu yürürlüğe girdi.

YENİ KANUN NE GETİRİYOR?

27 Mayıs 2017 tarih ve 30078 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7020 sayılı Kanuna göre, kesinleşmiş olup son vade tarihi 31 Mart 2017 olan ve 27 Mayıs 2017 itibarıyla vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan bazı borçların yeniden yapılandırılarak ödenmesi olanağı getiriliyor.

a) Yapılandırmaya konu alacakların ait olduğu idareler şöyle sıralanıyor: Maliye Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, belediyeler, Sosyal Güvenlik Kurumu, il özel idareleri, 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamındaki büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idareleri

b) Yapılandırmaya konu başlıca alacaklar

31/3/2017 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri ile gecikme zamları (gelir ve kurumlar vergisine mahsuben 2017 yılında ödenmesi gereken geçici vergi ile 2017 yılında ödenmesi gereken gelir vergisi ikinci taksitleri hariç),

2017 yılına ilişkin olarak 31/3/2017 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri ile gecikme zamları (2017 yılı için tahakkuk eden motorlu taşıtlar vergisi ikinci taksiti hariç),

31/3/2017 tarihinden (bu tarih dâhil) önce yapılan tespitlere ilişkin olarak vergi aslına bağlı olmayan vergi cezaları,

31/3/2017 tarihinden (bu tarih dâhil) önce 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü doğan ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığına

bağlı tahsil daireleri tarafından 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen gümrük vergileri, idari para cezaları, faizler, gecikme faizleri ile gecikme zammı alacakları,

Sigorta primleri, topluluk sigortası primleri, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi,

İl özel idarelerinin, 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve vadesi 31/3/2017 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan asli ve fer’i amme alacakları (idari para cezaları ve 3213 sayılı Kanuna istinaden alınan özel idare payı hariç),

- Belediye alacakları,
- Bazı idari para cezaları,
- Başvuru süresi ve taksit imkanları ise şöyle sıralanıyor:

Yapılandırmadan yararlanacak borçlular, en geç 30 Haziran 2017 tarihine kadar ilgili kurumlara başvurarak, yeniden yapılandırılacak borçlarını ikişer ayarla olmak üzere altı, 12 veya 18 taksit haklarını kullanabiliyor. Ayrıca, vergi cezalarının çoğu ve gecikme faizleri ortadan kalkıyor. Ancak, taksit seçeneğine göre ödeme yapacak borçlular, ana paraları aylık değişim (Yİ-/ÜFE) oranında bir gecikme farkıyla ödeme imkanına kavuşabiliyor.

Düzenlemede kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacaklar, inceleme ve tarhiyat safhasında bulunan işlemler, matrah ve vergi artırımı, işletme kayıtlarının düzeltilmesi ile ilgili düzenlemeler yer almıyor.

DÜZENLEMELER KALICI OLMALI

Modern vergi sistemi, gelişmiş ülkelerin ve demokrasilerinin varoluş nedenidir. Sık sık çıkarılan “vergi afları” vergi disiplinini bozuyor, bu da beraberinde gelişmeyi ve kalkınmayı zorlaştırıyor. Ekonomik sorunlar veya siyasi beklentiler ne olursa olsun, vergi disiplininden ödün verilmeden, vergi afları çıkarılması yerine daha kalıcı ve tabana yayılan adil bir vergi sistemi her konuda ülkemizin yararına. Öte yandan bu uygulamalar, vergi görevini düzgün veya eksiksiz yerine getiren uyumlu mükelleflere de haksızlık yaratığı gibi, vergi ödeme motivasyonunu da düşürüyor. Kalıcı düzenlemeler yapılarak, uyumlu mükelleflerin daha fazla teşvik/desteklerden yararlanmalarının sağlanması gerekiyor.